Euroopa Parlament
2024-2029

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2025/0239(COD)

20.4.2026

***I
RAPORTI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond, mis on osa määruse (EL) [...] [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohasest riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast, ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034
(COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD))

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Raportöörid: David Casa, Marit Maij

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus
***	nõusolekumenetlus
***I	seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
***II	seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
***III	seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirja***s. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ▌ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.
Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

lk

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT 5

SELETUSKIRI 43

LISA: SISENDI DEKLARATSIOONID 45

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond, mis on osa määruse (EL) [...] [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohasest riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast, ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034
(COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2025)0558),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2, artiklit 164 ja artikli 175 lõiget 3, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C10-0172/2025),

– võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,

– võttes arvesse eelarvekomisjoni eelarvehinnangut,

– võttes arvesse Tšehhi Senati, Saksamaa Liidunõukogu, Hispaania parlamendi, Portugali parlamendi ja Rumeenia Senati poolt protokolli nr 2 (subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamise kohta) alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,

– võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ... arvamust[1],

– võttes arvesse Regioonide Komitee ... arvamust[2],

– võttes arvesse kodukorra artikleid 60 ja 58,

– võttes arvesse regionaalarengukomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi,

– võttes arvesse tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni raportit (A10-0000/2026),

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja

[1] *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.
[2] *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
1 jaotis

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Ettepanek:	Ettepanek:
EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,	EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,
millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond***, mis on osa määruse (EL) [...] [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohasest riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast,*** ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034	millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034

Or. en

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) 17. novembril 2017 kuulutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühiselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba vastusena Euroopas esinevatele sotsiaalsetele probleemidele. Samba kakskümmend keskset põhimõtet on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus. Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi „ESF“) meetmete puhul tuleks juhinduda Euroopa sotsiaalõiguste samba kahekümnest põhimõttest. Komisjon esitas 4. märtsil	(1) 17. novembril 2017 kuulutasid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon ühiselt välja Euroopa sotsiaalõiguste samba vastusena Euroopas esinevatele sotsiaalsetele probleemidele. Samba kakskümmend keskset põhimõtet on jaotatud kolme kategooriasse: võrdsed võimalused ja juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused ning sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus. Euroopa Sotsiaalfondi (edaspidi „ESF“) meetmete puhul tuleks juhinduda Euroopa sotsiaalõiguste samba kahekümnest põhimõttest. Komisjon esitas 4. märtsil

2021 Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskava (edaspidi „tegevuskava“), mis sisaldab 2030. aastaks seatud kaugelevaatavaid, ent realistlikke liidu peamisi eesmärke tööhõive valdkonnas (vähemalt 78 % elanikkonnast vanuses 20–64 peaks töötama), oskuste alal (vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest peaks igal aastal mõnel koolitusel osalema) ning vaesuse vähendamise alal (vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse riskiga inimesi peaks olema vähemalt 15 miljonit vähem, sealhulgas viis miljonit last) (edaspidi „liidu 2030. aasta peamised eesmärgid“) ja täiendavaid alleesmärke ning läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit. Et aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast, peaks ESF toetama investeerimist inimestesse ja süsteemide reformimist tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasavuse poliitikavaldkonnas ning seega toetama majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust kooskõlas aluslepingu artikliga 174.	2021 Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise tegevuskava (edaspidi „tegevuskava“), mis sisaldab 2030. aastaks seatud kaugelevaatavaid, ent realistlikke liidu peamisi eesmärke tööhõive valdkonnas (vähemalt 78 % elanikkonnast vanuses 20–64 peaks töötama), oskuste alal (vähemalt 60 % kõigist täiskasvanutest peaks igal aastal mõnel koolitusel osalema) ning vaesuse vähendamise alal (vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse riskiga inimesi peaks olema vähemalt 15 miljonit vähem, sealhulgas viis miljonit last) (edaspidi „liidu 2030. aasta peamised eesmärgid“) ja täiendavaid alleesmärke ning läbivaadatud sotsiaalvaldkonna tulemustabelit. Et aidata rakendada Euroopa sotsiaalõiguste sammast, peaks ESF toetama inimestesse investeerimist ja süsteemide reformimist tööhõive, hariduse ja sotsiaalse kaasavuse poliitikavaldkonnas***, et tagada võrdsed võimalused, võrdne juurdepääs tööturule, õiglased ja kvaliteetsed töötingimused, sotsiaalkaitse ja kaasatus, keskendudes eelkõige kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele, elukestvale õppele, lastesse ja noortesse investeerimisele ja põhiteenuste kättesaadavusele ning aidates seeläbi toetada*** majanduslikku, sotsiaalset ja territoriaalset ühtekuuluvust kooskõlas aluslepingu artikliga 174.
	Or. en

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) Peamine vahend liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalpoliitika koordineerimiseks on aluslepingu artikli 148 lõike 2 kohased liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised, mille nõukogu	(2) Peamine vahend liidu ja liikmesriikide tööhõive- ja sotsiaalpoliitika koordineerimiseks on aluslepingu artikli 148 lõike 2 kohased liikmesriikide tööhõivepoliitika suunised, mille nõukogu

võtab igal aastal vastu Euroopa poolaasta raames. Neis suunistes esitatakse tööhõive-, haridus-, oskuste- ja sotsiaalpoliitika ühised prioriteedid ja eesmärgid, et parandada liidu konkurentsivõimet ning muuta liit paremaks kohaks, kus investeerida, luua töökohti ja edendada sotsiaalset ühtekuuluvust. ESF on liidu peamine vahend tööhõivesuuniste toetamiseks ning liidu tööhõive- ja sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamiseks. Tööhõivesuunised täiendavad Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid. Sellega seoses ***tuleks*** ESFi kohaldamisala ***aastatel 2028–2034 viia täielikult kooskõlla*** nõukogu ***otsusega*** (EL)...[1] tööhõivesuunised, mille nõukogu võtab vastu hiljemalt 1. jaanuariks 2027].	võtab igal aastal vastu Euroopa poolaasta raames. Neis suunistes esitatakse tööhõive-, haridus-, oskuste- ja sotsiaalpoliitika ühised prioriteedid ja eesmärgid, et parandada liidu konkurentsivõimet ning muuta liit paremaks kohaks, kus investeerida, luua töökohti ja edendada sotsiaalset ühtekuuluvust. ESF on liidu peamine vahend tööhõivesuuniste toetamiseks ning liidu tööhõive- ja sotsiaalpoliitika eesmärkide saavutamiseks. Tööhõivesuunised täiendavad Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtteid. Sellega seoses ***peaks 2028.–2034. aasta*** ESFi kohaldamisala ***hõlmama*** nõukogu ***otsuse*** (EL) ...[1] ***[***tööhõivesuunised, mille nõukogu võtab vastu hiljemalt 1. jaanuariks 2027] ***sisu***.
[1] Lisada avaldamisviide.	[1] Lisada avaldamisviide.

Or. en

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(3) Liidu tasandil moodustab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist. Liikmesriigid peaksid esitama igal aastal eduaruande riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava rakendamise kohta. ***See raamistik peaks olema aluseks liidu rahaliste vahendite sidusale kasutamisele, sealhulgas selleks, et maksimeerida saadava rahalise toetuse lisaväärtust.***	(3) Liidu tasandil moodustab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta raamistiku, mille alusel tehakse kindlaks riikide reformiprioriteedid ja jälgitakse nende rakendamist. Liikmesriigid peaksid esitama igal aastal eduaruande riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava rakendamise kohta.

Or. en

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(4) Liit seisab silmitsi struktuursete probleemidega, mis on seotud majanduse üleilmastumise, haavatavate tarneahelate, rändevoogude juhtimise, suurenenud julgeolekuohu, puhtale energiale ülemineku, tehnoloogiliste ja demograafiliste muutuste, tööjõu vananemise ja sotsiaaleluruumide vähesusega ning samuti oskuste ja tööjõu suureneva nappusega ***paljudes sektorites ja piirkondades***.	(4) Liit seisab silmitsi struktuursete probleemidega, mis on seotud majanduse üleilmastumise, haavatavate tarneahelate, rändevoogude juhtimise, suurenenud julgeolekuohu, puhtale energiale ülemineku, ***digipöörde,*** tehnoloogiliste ja demograafiliste muutuste, tööjõu vananemise ja sotsiaaleluruumide vähesusega***, suureneva vaesusega, sealhulgas laste vaesusega,*** ning samuti oskuste ja tööjõu suureneva nappusega.

Or. en

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(5) Võttes arvesse töömaailma muutuvat tegelikkust, peaks liit olema valmis tegelema praeguste ja tulevaste probleemidega, investeerides asjakohastesse oskustesse, muutes kasvu kaasavamaks ning edendades tööhõivet ja sotsiaalpoliitikat, võttes arvesse tööjõu liikuvust ja sektorite restruktureerimist ning pöörates erilist tähelepanu nendele linna- ja maapiirkondadele, kus sotsiaalne olukord on eriti haavatav.	(5) Võttes arvesse töömaailma muutuvat tegelikkust, peaks liit olema valmis tegelema praeguste ja tulevaste probleemidega, investeerides ***õiglasesse üleminekusse, sealhulgas edendades innovatsiooni ja investeerides*** asjakohastesse oskustesse ***nagu on rõhutatud oskuste liidu raames***, muutes kasvu kaasavamaks ning edendades tööhõivet ja sotsiaalpoliitikat, võttes arvesse tööjõu liikuvust ja sektorite restruktureerimist ning pöörates erilist tähelepanu nendele linna- ja maapiirkondadele, kus sotsiaalne olukord on eriti haavatav.

Or. en

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(6) Kuni 2040. aastani väheneb liidu tööturg igal aastal ligikaudu miljoni inimese võrra. Lisaks tööjõu vähenemisele mõjutab mõnesid piirkondi kolmanda taseme haridusega elanikkonna väike ja stagneerunud osakaal, mistõttu on raske kompenseerida tööjõu kaotust suurema tööviljakusega. Selline olukord suurendab survet liidu sotsiaalse heaolu mudelile, pingestades selle jätkusuutlikkust ja vahendite piisavust. Samuti suurendab see tööjõu ja oskuste nappust tööturul, mis pärsib majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Mõnes sektoris võib see avaldada survet tööjõukuludele. Seepärast peab ESFi kaudu toetama eelkõige naiste ja noorte, puuetega inimeste ja roma kogukondade tööturul osalemise suurendamist ning aitama tööandjatel leida vabade töökohtade jaoks õigeid inimesi, looma eakamatele töötajatele asjakohaste tööturu- ja töökohameetmete abil rohkem võimalusi, tagama kvalifitseeritud tööjõu, mis suudab lahendada suuri ühiskondlikke probleeme, ning hõlbustama töö- ja pereelu ühitamist, sealhulgas tagades juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule.	(6) Kuni 2040. aastani väheneb liidu tööturg igal aastal ligikaudu miljoni inimese võrra. Lisaks tööjõu vähenemisele mõjutab mõnesid piirkondi kolmanda taseme haridusega elanikkonna väike ja stagneerunud osakaal, mistõttu on raske kompenseerida tööjõu kaotust suurema tööviljakusega. Selline olukord suurendab survet liidu sotsiaalse heaolu mudelile, pingestades selle jätkusuutlikkust ja vahendite piisavust. Samuti suurendab see tööjõu ja oskuste nappust tööturul, mis pärsib majanduskasvu ja konkurentsivõimet. Mõnes sektoris võib see avaldada survet tööjõukuludele. Seepärast peab ESFi kaudu toetama eelkõige naiste ja noorte, puuetega inimeste***, kolmandate riikide kodanike*** ja roma kogukondade tööturul osalemise suurendamist ning aitama tööandjatel leida vabade töökohtade jaoks õigeid inimesi, looma eakamatele töötajatele asjakohaste tööturu- ja töökohameetmete abil rohkem võimalusi, tagama kvalifitseeritud tööjõu, mis suudab lahendada suuri ühiskondlikke probleeme, ning hõlbustama töö- ja pereelu ühitamist, sealhulgas tagades juurdepääsu kvaliteetsele lapsehoiule.

Or. en

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(7) Komisjon esitas 29. jaanuaril 2025 konkurentsivõime kompassi. Selle raamistikuga on võetud kurss, et kujundada Euroopast koht, kus leiutatakse, toodetakse ja lastakse turule tulevikutehnoloogiaid ja puhtaid tooteid, ning seatud eesmärgiks, et Euroopast saaks esimene kliimaneutraalne maailmajagu. Raamistikus on kirjeldatud viit horisontaalset konkurentsivõime edendajat, sealhulgas oskuste ja kvaliteetsete töökohtade edendamist, ning selles on rõhutatud, et Euroopa konkurentsivõime alus on sealsed inimesed. Selleks et olla konkurentsivõimeline ja tulevikuks valmis, peab liit oma inimesi toetama ning võimaldama neil omandada edukaks õppimiseks, töötamiseks ja eluks vajalikke oskusi ja pädevusi.	(7) Komisjon esitas 29. jaanuaril 2025 konkurentsivõime kompassi. Selle raamistikuga on võetud kurss, et kujundada Euroopast koht, kus leiutatakse, toodetakse ja lastakse turule tulevikutehnoloogiaid ja puhtaid tooteid, ning seatud eesmärgiks, et Euroopast saaks esimene kliimaneutraalne maailmajagu. Raamistikus on kirjeldatud viit horisontaalset konkurentsivõime edendajat, sealhulgas oskuste ja kvaliteetsete töökohtade edendamist, ning selles on rõhutatud, et Euroopa konkurentsivõime alus on sealsed inimesed. Selleks et olla konkurentsivõimeline ja tulevikuks valmis, peab liit oma inimesi toetama ning võimaldama neil omandada edukaks õppimiseks, töötamiseks ja eluks vajalikke oskusi ja pädevusi. ***Konkurentsivõime säilitamiseks peaks liit tagama töötajatele head töötingimused ning kasvu- ja karjäärivõimalused.***

Or. en

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(8) Lisaks avaldas komisjon 26. veebruaril 2025 teatise „Euroopa puhta tööstuse kokkulepe: konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“. Väga oluline on tunnistada oskuste otsustavat rolli eduka ülemineku hõlbustamisel, et tulevikus oleks liidu tööstus puhtam ja konkurentsivõimelisem. Innovatsiooni edendamiseks, süsinikuheite vähendamiseks ja ringlussevõtu suurendamiseks elutähtsates tööstusharudes on vaja kõrge	(8) Lisaks avaldas komisjon 26. veebruaril 2025 teatise „Euroopa puhta tööstuse kokkulepe: konkurentsivõime ja süsinikuheite vähendamise ühtne tegevuskava“. Väga oluline on tunnistada oskuste otsustavat rolli eduka ülemineku hõlbustamisel, et tulevikus oleks liidu tööstus puhtam ja konkurentsivõimelisem. Innovatsiooni edendamiseks, süsinikuheite vähendamiseks ja ringlussevõtu suurendamiseks elutähtsates tööstusharudes on vaja kõrge

kvalifikatsiooniga tööjõudu. Selleks et saavutada liidu õiglase ülemineku eesmärgid ning säilitada ja suurendada liidu üleilmset konkurentsivõimet, on vaja keskenduda tõsisemalt oskuste parandamisele. Arvesse tuleb võtta, et juurdepääs keskkonnaressurssidele ja nendest saadav kasu on ühiskonnas ebaühtlaselt jaotunud, nagu ka keskkonnaohud ja terviseriskid. Suure tõenäosusega jääb ebaproportsionaalselt suur osa ***haavatavate*** rühmade kanda.	kvalifikatsiooniga tööjõudu. Selleks et saavutada liidu õiglase ülemineku eesmärgid ning säilitada ja suurendada liidu üleilmset konkurentsivõimet, on vaja keskenduda tõsisemalt oskuste parandamisele. Arvesse tuleb võtta, et juurdepääs keskkonnaressurssidele ja nendest saadav kasu on ühiskonnas ebaühtlaselt jaotunud, nagu ka keskkonnaohud ja terviseriskid. Suure tõenäosusega jääb ebaproportsionaalselt suur osa ***nende*** rühmade kanda***, mis on haavatavas olukorras***.

Or. en

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(10) Määrusega (EL) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kehtestatakse riikliku ja piirkondliku partnerluse kava üldeeskirjad, eelkõige riikliku ja piirkondliku partnerluse kavaga toetatavad eesmärgid, ning sellise kava koostamise, rakendamise, haldamise ja kontrolli eeskirjad. ESF on üks fondidest, mis kooskõlas määrusega (EL) [...] on koondatud riikliku ja piirkondliku partnerluse kava alla, ning mida rahastatakse liikmesriikide tasandil eelnevalt ette nähtud eraldistest. Seetõttu on vaja selgitada, milline on ESFi toetuse ulatus seoses riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlevas määruses sätestatud eesmärkidega ja kehtestada erisätted ESFi rakendamise kohta.	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(11) ***Riikliku ja piirkondliku partnerluse kava raames*** toetatavate meetmete ***(sealhulgas ESFi)*** tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ning kõigi asjakohaste territoriaalsete tasandite osalejate ja sotsiaal-majanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide partnerlusele.	(11) ***ESFi*** toetatavate meetmete tõhus ja tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ning kõigi asjakohaste territoriaalsete tasandite osalejate ja sotsiaal-majanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide partnerlusele.

Or. en

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(12) Selleks et tugevdada Euroopa ühiskonda ja Euroopa sotsiaalset mudelit, ***peaksid liikmesriigid määruse (EL) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] kohaselt vastu võetud riikliku ja piirkondliku partnerluse kava raames eraldama ESFile teatava miinimumosa vahenditest. Liikmesriikide sotsiaal-majanduslike probleemide olemus ja tõsidus on erinev ning seega on vaja paindlikumat lähenemist programmitööle. Sotsiaalpoliitilised meetmed nende probleemide lahendamiseks vajavad suhteliselt vähest rahastust***, ***kuid arvesse peab võtma ka riiklikke ja piirkondlikke iseärasusi***. ***Tööhõivesuuniste ja ESFi raames tehtavate investeeringute ja reformide puhul tuleb arvesse võtta sotsiaalse ebavõrdsuse ja probleemide põhjuseid. See tähendab, et valdkondliku***	(12) Selleks et tugevdada Euroopa ühiskonda ja Euroopa sotsiaalset mudelit, ***on liikmesriikidele eraldatud ESFi jaoks sihtotstarbeline rahastamispakett, et tagada eraldiseisev programm ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise, kvaliteetse tööhõive*** ja ***võrdsete võimaluste edendamiseks***, ***juhindudes Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetest***. ***Sotsiaalpoliitika jaoks on vaja vähemalt minimaalsel tasemel toetusi***, et ***tagada meetmete vastavus probleemidele***, ***samuti*** peab ***arvesse võtma riiklikke*** ja ***piirkondlikke iseärasusi*** ning ***ESFi erieesmärke***.

kontsentreerumise kaudu võetavad poliitilised kaitsemeetmed peaksid tuginema liikmesriikide ja komisjoni koostööle. Teatav miinimumosa vahenditest**, **mis ESFile eraldatakse, peab ***olema tasakaalus liidu strateegilise huviga investeerida oma inimestesse ning seeläbi tööjõu pakkumise kvaliteeti*** ja ***sotsiaalsesse progressi,*** ning ***investeerimisvajadustega, mis on hõlmatud [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artiklis 3 sätestatud muude erieesmärkidega***.

Or. en

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(13) Sotsiaalfondi kaudu tuleks toetada tööhõivet, võrdset juurdepääsu tööturule, õiglaste ja kvaliteetsete töötingimuste loomist ***ning*** tööjõu liikuvust. ESF peaks toetama liikmesriike, et nad saaksid pakkuda töötutele ja tööturult eemale jäänud isikutele tulemuslikku, õigeaegset, koordineeritud ja vajadustele vastavat abi, mis seisneb tööotsingute, koolituse, täiend- ja ümberõppe ning muude tugiteenuste kättesaadavuse toetamises, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele, rohe- ja digipöördest või tööturušokkidest mõjutatud inimestele ning samuti neile, kes on tööturust kõige kaugemal. ESF peaks jätkuvalt pöörama tähelepanu noorte töötusele ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) probleemidele, ennetades haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkumist ja parandades struktuurselt üleminekut hariduselust tööellu, sealhulgas täielikult rakendades tugevdatud noortegarantiid,	(13) Sotsiaalfondi kaudu tuleks toetada tööhõivet, võrdset juurdepääsu tööturule, õiglaste ja kvaliteetsete töötingimuste loomis***,*** tööjõu liikuvust ***ning sotsiaalset kaasatust***. ESF peaks toetama liikmesriike, et nad saaksid pakkuda töötutele ja tööturult eemale jäänud isikutele tulemuslikku, õigeaegset, koordineeritud ja vajadustele vastavat abi, mis seisneb tööotsingute, koolituse, täiend- ja ümberõppe ning muude tugiteenuste kättesaadavuse toetamises, pöörates erilist tähelepanu haavatavatele isikutele, rohe- ja digipöördest või tööturušokkidest mõjutatud inimestele ning samuti neile, kes on tööturust kõige kaugemal***. Euroopa Sotsiaalfondi rakendamise keskne aspekt peaks olema põhimõte, et sellest ei rahastataks tegevusi, mis kahjustavad töötajate õigusi või edendavad ebakindluse vorme, järgides põhilisi sotsiaalseid standardeid***. ESF peaks jätkuvalt pöörama tähelepanu noorte

mis peaks samuti toetama kvaliteetsete töövõimaluste loomist noortele. Lisaks tuleks jätkata ESFi kaudu tehtavaid investeeringuid rohe- ja digipöörde jaoks olulistesse oskustesse.

töötusele ning mittetöötavate ja mitteõppivate noorte (NEET-noored) probleemidele, ennetades haridus- ja koolitussüsteemist varakult lahkumist ja parandades struktuurselt üleminekut hariduselust tööellu, sealhulgas täielikult rakendades tugevdatud noortegarantiid, mis peaks samuti toetama kvaliteetsete töövõimaluste loomist noortele. Lisaks tuleks jätkata ESFi kaudu tehtavaid investeeringuid rohe- ja digipöörde jaoks olulistesse oskustesse.

Or. en

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(15) ESF peaks hõlbustama juurdepääsu teenustele, sealhulgas tugevdama nii tervishoiu- kui ka pikaajalise hoolduse teenuste ajakohastamist, digitaliseerimist ja vastupanuvõimet. ESF peaks toetama liikmesriike meetmete rakendamisel, et kaotada kõik diskrimineerimise vormid ning tagada võrdsed võimalused kõigile, eelkõige tööturul alaesindatud rühmadele, andes neile võrdse juurdepääsu teenustele. Selleks et oleksid tagatud võrdsed võimalused ja tööjõu liikuvus, peavad olema kättesaadavad sellised taskukohased, kestlikud ja kvaliteetsed teenused nagu alusharidus ja lapsehoid, kooliväline lapsehoid, haridus, koolitus ning tervishoid ja pikaajaline hooldus, eelkõige pere- ja kogukonnapõhised hooldusteenused. ESF peaks tagama, et kõigil, sealhulgas lastel, kooskõlas Euroopa lastegarantiiga, oleks juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele. Nende teenuste puhul ja iseseisva elamise toetamisel tuleks arvesse võtta puuetega inimeste erivajadusi, sealhulgas juurdepääsetavust. Lisaks peaks	(15) ***Et vähendada laste vaesuse püsivalt kõrget taset liidus ja kooskõlas Euroopa sotsiaalõiguste samba 11. põhimõttega, mille kohaselt on lastel õigus kaitsele vaesuse eest ja ebasoodsatest oludest pärit lastel on õigus erimeetmetele võrdsete võimaluste edendamiseks, peaksid liikmesriigid rakendama lastegarantiid. Lastegarantii jaoks on sihtotstarbeline eelarve.*** ESF peaks hõlbustama juurdepääsu teenustele, sealhulgas tugevdama nii tervishoiu- kui ka pikaajalise hoolduse teenuste ajakohastamist, digitaliseerimist ja vastupanuvõimet. ESF peaks toetama liikmesriike meetmete rakendamisel, et kaotada kõik diskrimineerimise vormid ning tagada võrdsed võimalused kõigile, eelkõige tööturul alaesindatud rühmadele, andes neile võrdse juurdepääsu teenustele. Selleks et oleksid tagatud võrdsed võimalused ja tööjõu liikuvus, peavad olema kättesaadavad sellised taskukohased, kestlikud ja kvaliteetsed teenused nagu alusharidus ja lapsehoid, kooliväline

ESF aitama nüüdisajastada sotsiaalkaitsesüsteeme, eelkõige selleks, et muuta need juurdepääsetavamaks.	lapsehoid, haridus, koolitus ning tervishoid ja pikaajaline hooldus, eelkõige pere- ja kogukonnapõhised hooldusteenused. ESF peaks tagama, et kõigil, sealhulgas lastel, kooskõlas Euroopa lastegarantiiga, oleks juurdepääs kvaliteetsetele esmatähtsatele teenustele. Nende teenuste puhul ja iseseisva elamise toetamisel tuleks arvesse võtta puuetega inimeste erivajadusi, sealhulgas juurdepääsetavust. Lisaks peaks ESF aitama nüüdisajastada sotsiaalkaitsesüsteeme, eelkõige selleks, et muuta need juurdepääsetavamaks.

Or. en

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(16a) Poliitika paremaks kohandamiseks sotsiaalsetele muutustele ning uuenduslike lahenduste soodustamiseks ja toetamiseks on väga oluline toetada sotsiaalset innovatsiooni. Eelkõige on poliitika tõhususe parandamisel oluline uuenduslike lahenduste katsetamine ja hindamine enne nende ulatuslikumat kasutuselevõttu. Sotsiaalsetel ettevõtetel on oluline roll sotsiaalse innovatsiooni ja Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärkide saavutamisel.

Or. en

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(16b) ESFi kaudu antavat toetust tuleks kasutada sotsiaalse ja majandusliku kaasatuse kõrge taseme saavutamiseks ühiskonnas, eelkõige toetades haavatavas olukorras olevate rühmade sotsiaalset kaasamist.

Or. en

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(18) ***Määruse (EL) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohaselt peavad*** liikmesriigid ***järgima riikliku ja piirkondliku partnerluse kava*** ettevalmistamisel ja rakendamisel horisontaalseid põhimõtteid. Sellega seoses tuleks liikmesriike julgustada kasutama ESFi sihtotstarbeliste meetmete toetamiseks, et edendada horisontaalseid põhimõtteid, nagu sooline võrdõiguslikkus, ning tagada teenuste kättesaadavus puuetega inimestele ja võimaldada neil aktiivselt igapäevaelus osaleda.	(18) Liikmesriigid ***järgivad oma programmide*** ettevalmistamisel ja rakendamisel horisontaalseid põhimõtteid. Sellega seoses tuleks liikmesriike julgustada kasutama ESFi sihtotstarbeliste meetmete toetamiseks, et edendada horisontaalseid põhimõtteid, nagu sooline võrdõiguslikkus, ning tagada teenuste kättesaadavus puuetega inimestele ja võimaldada neil aktiivselt igapäevaelus osaleda. ***ESFi rakendamisel tuleks järgida Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhimõtteid ja väärtusi. Liikmesriigid peaksid austama ka ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud kohustusi.***

Or. en

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 18 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	(18a) Sotsiaalne tingimuslikkus hõlmab ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, sealhulgas Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni, ILO kaheksat põhikonventsiooni ja rahvusvahelist inimõiguste koodeksit, Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eelkõige orjapidamise ja sunniviisilise töö keeldu, naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise konventsiooni ja mittediskrimineerimise põhimõtet ning kooskõla OECD suunistega hargmaistele ettevõtetele ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtetega.

Or. en

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(23) ESFi ***kaudu toetatavate meetmete tõhus*** ja ***tulemuslik rakendamine tugineb heale valitsemistavale ning kõigi asjakohaste territoriaalsete tasandite osalejate*** ja ***sotsiaal-majanduslike osalejate, eriti sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna partnerlusele***. Seepärast on väga tähtis, et liikmesriigid ***kannustavad sotsiaalpartnereid*** ja ***kodanikuühiskonda osalema*** ESFi rakendamises. Liikmesriigid, kes on saanud seda valdkonda käsitleva riigipõhise soovituse, peaksid eraldama ESFi vahendeid, et suurendada sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust.]	(23) ESFi ***rakendamine põhineb tõhusal*** ja ***struktureeritud partnerlusel avaliku sektori asutuste, sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna organisatsioonide ning kohalike*** ja ***piirkondlike omavalitsuste vahel***. Seepärast on väga tähtis, et liikmesriigid ***hõlbustaksid sotsiaalpartnerite, kodanikuühiskonna ning kohalike*** ja ***piirkondlike omavalitsuste osalemist*** ESFi rakendamises ***ja projektide väljatöötamises***. Liikmesriigid, kes on saanud seda valdkonda käsitleva riigipõhise soovituse, peaksid eraldama ESFi vahendeid, et suurendada sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkust.]

Or. en

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(1) ***Käesolevas määruses sätestatakse eritingimused*** Euroopa ***Sotsiaalfondile programmitöö perioodiks 2028–2034 antava liidu toetuse rakendamiseks kooskõlas määruse XX [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artiklis 2 ja eelkõige selle punktides b ja e sätestatud üldeesmärkidega***.	(1) ***Käesoleva määrusega luuakse*** Euroopa ***Sotsiaalfond (edaspidi „ESF“)***.

Or. en

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
(2) ***Kõnealust liidu toetust antakse riikliku ja piirkondliku partnerluse kava raames vastavalt määruses (EL) […][riikliku*** ja ***piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] sätestatud eeskirjadele***.	(2) ***Määruses sätestatakse ESFi eesmärgid, selle eelarve ajavahemikuks 2028–2035, rakendamismeetodid, liidu rahastamise vormid*** ja ***sellise rahastamise reeglid***.

Or. en

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 1a
	Mõisted
	1. Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:
	1) „elukestev õpe“ – mis tahes vormis õpe, nimelt formaalne, mitteformaalne ja informaalne õpe, mis toimub kõigis eluetappides ja mille tulemuseks on teadmiste, oskuste, pädevuste ja hoiakute paranemine või ajakohastamine või ühiskonnas osalemine isiklikul, kodanikuks olemise, kultuurilisel, sotsiaalsel või tööhõivega seotud tasandil, sealhulgas nõustamis- ja juhendamisteenuste osutamine, sealhulgas alusharidus ja lapsehoid, üldharidus, kutseharidus ja -õpe, kõrgharidus, täiskasvanuharidus, noorsootöö ning muud õpikeskkonnad väljaspool formaalharidust ja -koolitust, ning mis tavaliselt edendab valdkondadevahelist koostööd ja paindlikke õppimisvõimalusi;
	2) „kolmanda riigi kodanik“ – isik, kes ei ole liidu kodanik, sealhulgas kodakondsuseta isikud ja määratlemata kodakondsusega isikud;
	3) „esmane materiaalne abi“ – kaubad, mis rahuldavad inimese põhivajadusi väärikaks eluks, näiteks riided, hügieenitarbed, sealhulgas naiste hügieenitarbed, ja koolitarbed;
	4) „ebasoodsas olukorras olev rühm“ – haavatavas olukorras olev rühm inimesi, sealhulgas inimesed, kes elavad vaesuses või sotsiaalses tõrjutuses, või vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevad või erisuguse diskrimineerimise all kannatavad või sellises ohus olevad inimesed;
	5) „võtmepädevused“ – teadmised, oskused ja pädevus, mis on kõigile vajalikud kõigil eluetappidel, et tagada

eneseteostus ja -areng, tööhõive, sotsiaalne kaasatus ja kodanikuaktiivsus, nimelt kirjaoskus; mitmekeelsus; matemaatika, teadus, tehnoloogia, kunstid ja inseneeria; digioskused; meediaoskused; isiklik, sotsiaalne ja õpipädevus; kodanikuoskused; ettevõtlus; kultuuri- ja kultuuridevaheline teadlikkus ja eneseväljendus; ning kriitiline mõtlemine;

6) „enim puudustkannatavad isikud“ – füüsilised isikud (üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või isikute rühmad, sealhulgas haavatavas olukorras olevad lapsed ja kodutud), kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele, mille on kehtestanud riigi pädevad asutused, konsulteerides asjaomaste sidusrühmadega ja vältides huvide konflikte, ning mis võivad sisaldada elemente, mis võimaldavad suunata abi enim puudustkannatavatele isikutele teatavates geograafilistes piirkondades;

7) „sotsiaalne tingimuslikkus“ – liidu, liikmesriigi ja muudes asjakohastes õigusaktides ning kohaldatavates kollektiivlepingutes sätestatud töötajate õiguste ja eesõiguste täielik austamine avaliku sektori vahendite saamise tingimusena;

8) „sotsiaalne innovatsioon“ – tegevus, mis on sotsiaalne nii oma tulemuste kui ka vahendite poolest, eelkõige tegevus, mis on seotud toodete, teenuste, tavade ja mudelitega seotud uute ideede arendamise ja elluviimisega, mis ühtaegu vastab sotsiaalsetele vajadustele kui ka loob uusi sotsiaalseid suhteid või avaliku sektori, kodanikuühiskonna või erasektori organisatsioonide vahelist koostööd, olles seega ühiskonnale kasulik ja suurendades selle tegutsemissuutlikkust;

9) „kaasnev meede“ – tegevus, mida tehakse lisaks toidu- ja/või esmase materiaalse abi jaotamisele eesmärgiga vähendada sotsiaalset tõrjutust ja aidata

kaasa vaesuse kaotamisele, näiteks suunamine sotsiaal- ja tervishoiuteenuste juurde või nende osutamine, sealhulgas psühholoogiline tugi, või asjakohase teabe andmine avalike teenuste kohta või nõu andmine leibkonna eelarve haldamise kohta;

10) „sotsiaalne eksperimenteerimine“ – poliitiline sekkumine, mille eesmärk on pakkuda sotsiaalsetele vajadustele uuenduslikke lahendusi ning mida rakendatakse väikeses ulatuses ja tingimustel, mis võimaldavad selle mõju mõõta, enne kui seda rakendatakse muudes kontekstides, sealhulgas geograafilistes ja valdkondlikes kontekstides, või laiemas ulatuses, kui tulemused osutuvad positiivseteks;

11) „piiriülene partnerlus“ – koostööstruktuur avalike tööturuasutuste, sotsiaalpartnerite või kodanikuühiskonna vahel, mis asub vähemalt kahes liikmesriigis;

12) „mikroettevõtja“ – ettevõte, kus on vähem kui kümme töötajat ja mille aastakäive või bilanss on alla 2 000 000 euro;

13) „sotsiaalne ettevõte“ – mis tahes õiguslikus vormis ettevõtja (sealhulgas sotsiaalmajanduse ettevõte), või füüsiline isik, kes:

a) on vastavalt oma põhikirjale või muudele juriidilistele dokumentidele, mis võivad kaasa tuua vastutuse sotsiaalse ettevõtte asukohaliikmesriigi normide alusel, oma peamiseks sotsiaalseks eesmärgiks seadnud mõõdetava positiivse sotsiaalse mõju (mille hulka võib kuuluda keskkonnamõju), mitte kasumi teenimise muudel eesmärkidel, ning kes pakub sotsiaalset kasu toovaid teenuseid või kaupu või kasutab kaupade valmistamisel või teenuste osutamisel meetodeid, mis hõlmavad sotsiaalseid eesmärke;

b) kasutab oma kasumit esmajoones oma peamise sotsiaalse eesmärgi

saavutamiseks ning on kehtestanud eelnevalt kindlaks määratud korra ja reeglid tagamaks, et kasumi jaotamine ei takista peamise sotsiaalse eesmärgi saavutamist;

c) juhib oma tegevust ettevõtlikul, osalusel põhineval, vastutustundlikul ja läbipaistval viisil, eelkõige kaasates töötajaid, kliente ja sidusrühmi, keda tema äritegevus mõjutab;

15) „toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmise kulud“ – tegelikud kulud, mis on seotud toidu- ja/või esmase materiaalse abi ostmisega toetusesaaja poolt ja mis ei piirdu toidu- ja/või esmase materiaalse abi hinnaga;

16) „mikrorahastamine“ hõlmab tagatisi, mikrokrediiti, omakapitali ja kvaasikapitali koos kaasnevate ettevõtluse arendamise teenustega, nagu individuaalse nõustamise, koolituse ja juhendamise vormis pakutavad teenused, mida laiendatakse isikutele ja mikroettevõtjatele, kellel on raskusi laenu saamisega ametialaseks ja tulutoovaks tegevuseks;

17) „segarahastamistoiming“ – liidu eelarvest toetatav meede, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2024/2509[1a] (finantsmäärus) artikli 2 punktis 6 määratletud segarahastamisvahend või -platvorm, milles kombineeritakse tagastamatus vormis antav toetus või liidu eelarvest toetatavad rahastamisvahendid ning arengut rahastavate või muude avalik-õiguslike finantseerimisasutuste rahastamisvahenditest ning erasektori finantseerimisasutuste või investorite rahastamisvahenditest antav tagastatavas vormis toetus;

18) „õigussubjekt“ – füüsiline isik või juriidiline isik, kes on asutatud ja juriidilise isikuna tunnustatud liidu, liikmesriigi või rahvusvahelise õiguse kohaselt, kellel on juriidilise isiku staatus ning õigus enda nimel toimides kasutada

õigusi ja kanda kohustusi, või üksus, kellel puudub juriidilise isiku staatus, nagu on osutatud finantsmääruse artikli 197 lõike 2 punktis c;

19) „asjaomased riigipõhised soovitused“ – kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 121 lõikega 2 ja artikli 148 lõikega 4 vastu võetud nõukogu soovitused, mis on seotud struktuursete probleemidega, ning komisjoni täiendavad soovitused, mis on esitatud kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1999[1b] artikliga 34 ja mida on asjakohane käsitleda mitmeaastaste investeeringute kaudu, mis kuuluvad fondide kohaldamisalasse, nagu on sätestatud fondispetsiifilistes määrustes.

2. Asjakohasel juhul kasutatakse [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artiklis 4 sätestatud mõisteid.

[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid[1a] (finantsmäärus) (ELT L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

[1b] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

Or. en

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 1b
	ESFi üldeesmärgid
	1. ESFi eesmärk on toetada liikmesriike ja piirkondi, et saavutada suur tööhõive, õiglane sotsiaalkaitse ning oskustega ja vastupidav tööjõud, mis on tulevases töömaailmas toimetulekuks valmis, ning samuti kaasav ja sidus ühiskond, mille eesmärk on kaotada vaesus ning viia ellu Euroopa sotsiaalõiguste sambas sätestatud põhimõtted ja Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskava peamised eesmärgid.
	2. ESF toetab ja täiendab liikmesriikide poliitikat, mille eesmärk on tagada võrdsed võimalused, võrdne juurdepääs tööturule, õiglased töötingimused, sotsiaalkaitse ja sotsiaalne kaasatus, ning lisab sellele poliitikale väärtust. Eelkõige edendab see kvaliteetsete töökohtade loomist ning keskendub kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele, elukestvale õppele, lastesse ja noortesse investeerimisele ning põhiteenuste kättesaadavusele.
	3. ESFi eesmärk on toetada liikmesriike suure sotsiaalse ja majandusliku kaasatuse saavutamisel, eelkõige haavatavas olukorras olevate rühmade ja inimeste puhul.

Or. en

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – pealkiri

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Euroopa Sotsiaalfondist antav toetus	***ESFi erieesmärgid***

Or. en

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. ***Euroopa Sotsiaalfondist (ESF)*** ***toetatakse määruse*** (***EL***) ***XX [riikliku*** ja ***piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artiklis 3 sätestatud erieesmärke***.	1. ***ESFist toetatakse tööhõive ja tööjõu liikuvuse, hariduse ja sotsiaalse kaasatuse, sealhulgas vaesuse kaotamisele kaasaaitamise poliitikavaldkondades järgmisi erieesmärke:***
	a) parandada kõigi tööotsijate juurdepääsu tööhõivele ja aktiveerimismeetmetele, eelkõige noorte (eeskätt noortegarantii rakendamise kaudu), pikaajaliste töötute ja tööturul ebasoodsas olukorras olevate rühmade, puuetega või krooniliste haigustega inimeste ja tööturult eemalejäänud isikute juurdepääsu, samuti iseenda tööandjana tegutsemise ja sotsiaalmajanduse edendamise kaudu;
	b) ajakohastada tööturuasutusi ja -teenuseid, et hinnata ja prognoosida vajaminevaid oskusi ning tagada õigeaegne ja vajadusekohane abi ja toetus tööturu ja oskuste sobitamiseks, tööturustaatuste vaheliseks liikumiseks ning liikuvuseks tööturul;
	c) edendada sooliselt tasakaalustatud osalemist tööturul, võrdseid töötingimusi ning paremat töö- ja eraelu tasakaalu, sealhulgas taskukohase lapsehoiu ja

ülalpeetavate hoolduse kättesaadavuse kaudu;

d) edendada töötajate, ettevõtete ja ettevõtjate kohanemist, aktiivse ja tervena vananemist ning tervislikku ja hästi kohandatud töökeskkonda, kus ohjatakse terviseriske;

e) parandada haridus- ja koolitussüsteemide kvaliteeti, kaasavust, tõhusust ja vastavust tööturu vajadustele, sealhulgas mitteformaalse ja informaalse õppe valideerimise kaudu, et toetada võtmepädevuste, sealhulgas ettevõtlus- ja digioskuste omandamist, ning edendades duaalsete koolitussüsteemide ja õpipoisiõppe kasutuselevõttu;

f) edendada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade võrdset juurdepääsu kvaliteetsele ja kaasavale haridusele ja koolitusele alates alusharidusest ja lapsehoiust läbi üld- ja kutsehariduse ja -õppe kuni kolmanda taseme hariduseni, samuti täiskasvanuharidusele ja -koolitusele, ning sellise hariduse ja koolituse läbimist, sealhulgas hõlbustada õpirännet kõigi jaoks ja ligipääsetavust puuetega inimeste jaoks;

g) edendada elukestvat õpet, eelkõige kõigile kättesaadavaid oskuste täiendamise ja ümberõppe võimalusi, võttes arvesse ettevõtlus- ja digioskusi, paremini prognoosida muutusi ja uusi vajalikke oskusi vastavalt tööturu vajadustele, hõlbustada karjäärialaseid üleminekuid ja edendada ametialast liikuvust;

h) edendada naiste tööhõivet ning naiste sotsiaalset ja majanduslikku kaasamist;

i) hõlbustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi, mittediskrimineerimist ja aktiivset osalemist, ning parandada eelkõige haavatavas olukorras olevate rühmade tööalast konkurentsivõimet;

j) edendada kolmandate riikide kodanike sotsiaal-majanduslikku integratsiooni;

k) edendada tõrjutud kogukondade, näiteks romade sotsiaal-majanduslikku lõimimist;

l) parandada võrdset ja kiiret juurdepääsu kvaliteetsetele, kestlikele ja taskukohastele teenustele, sealhulgas teenustele, millega edendatakse juurdepääsu eluasemele ja isikukesksele hooldusele, sealhulgas tervishoiule; ajakohastada sotsiaalkaitsesüsteeme, sealhulgas edendada sotsiaalkaitse kättesaadavust, pöörates erilist tähelepanu lastele ja ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele; parandada tervishoiusüsteemide ja pikaajalise hoolduse teenuste kättesaadavust (sealhulgas puuetega inimeste jaoks), tõhusust ja vastupanuvõimet;

m) edendada vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate inimeste, sealhulgas enim puudust kannatavate isikute ja laste sotsiaalset lõimimist;

n) vähendada materiaalset puudust, andes toidu- ja/või esmast materiaalset abi enim puudust kannatavatele isikutele, sealhulgas lastele, ning võtta kaasnevaid meetmeid, mis toetavad nende isikute sotsiaalset kaasamist.

o) hõlbustada õiglast üleminekut ümberõppe ja töökohtade loomise kaudu, rõhutades inimväärset tööd;

p) käsitleda kodutust.

Or. en

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
2. Nagu on sätestatud aluslepingu artikli 148 lõikes 2 peavad liikmesriigid käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel, kui nad kasutavad ESFi vahendeid määruse XX [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artikli 2 punkti b kohaselt, lähtuma otsuses (EL) xxxx [nõukogu poolt hiljemalt 1. jaanuariks 2027 vastu võetud tööhõivesuunised] sätestatud liikmesriikide tööhõivesuunistest.	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 2a
	Eelarve
	Euroopa Sotsiaalfondi rakendamise rahastamispakett on 124 190 000 000 eurot jooksevhindades.
	Lastegarantii rakendamiseks ette nähtud rahastamispaketi osa on 20 000 000 000 euro suurune sihtotstarbeline eelarve.
	Artikli 8 lõike 1 rakendamiseks ette nähtud rahastamispaketi osa on 1 000 000 000 eurot.

Or. en

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 2b
	Kindlale valdkonnale eraldamine
	1. Liikmesriigid eraldavad oma ESFi vahenditest vähemalt 30 % artikli 3 punktides h–o sätestatud sotsiaalse kaasamise poliitikavaldkonna erieesmärkide jaoks, sealhulgas kolmandate riikide kodanike sotsiaal-majandusliku lõimimise edendamisele.
	2. Liikmesriigid eraldavad oma ESFi vahenditest vähemalt 5 % laste vaesuse vastu võitlemiseks ja lastegarantii rakendamiseks. Need liikmesriigid, kus vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste määr ületab liidu keskmist, eraldavad oma vahenditest 10 % laste vaesuse vastu võitlemiseks ja lastegarantii rakendamiseks.
	3. Liikmesriigid eraldavad oma vahenditest vähemalt 5 % kodutusega võitlemiseks mõeldud sihipärastele meetmetele.
	4. Liikmesriigid eraldavad oma ESFi vahenditest vähemalt 15 % sihipäraste meetmete ja struktuurireformide jaoks, et toetada noorte tööhõivet, kutseharidust ja -õpet, eelkõige õpipoisiõpet, koolist tööellu üleminekut, haridus- ja koolitussüsteemi naasmise viise ning teise võimaluse haridust, eelkõige kavade rakendamisel noortegarantii raames. Käesolevas lõikes osutatud sihipäraste meetmete ja struktuursete reformide rakendamisel seavad liikmesriigid esikohale tööturult eemalejäänud ja pikaajaliselt töötud noored ning näevad ette sihipärased kaasamismeetmed.
	5. Liikmesriigid eraldavad oma ESFi vahenditest vähemalt 5 % materiaalse puuduse vähendamiseks, sealhulgas toiduabi ja esmase materiaalse abi kaudu. Sellele valdkonnale tehtavate eraldiste puhul on kaasrahastamise määr 90 %.

Or. en

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 2c
	Rakendamismeetodid
	1. ESFi rakendatakse:
	a) eelarve jagatud täitmise raames kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2024/2509[1a] artikli 62 lõike 1 punktiga b abi selle osa puhul, mis vastab käesoleva määruse artiklis 4 sätestatud erieesmärkidele; ja
	b) eelarve otsese täitmise raames kooskõlas finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktiga a abi selle osa puhul, mis vastab käesoleva määruse artiklis 8 sätestatud eesmärkidele.
	2. Projektide eelmaksete suhtes kohaldatakse [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artikli 17 lõike 1 punkti 3.

	[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Or. en

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	2a. Uuenduslikke meetmeid võib kavandada artikli 4 lõike 1 punktides a–h sätestatud erieesmärkide raames.

Or. en

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Kui see on asjakohane, kirjeldavad liikmesriigid ja piirkonnad ***riikliku ja piirkondliku partnerluse kava ühes või mitmes spetsiaalses peatükis integreeritud lähenemisviisi demograafilise siirdega*** seotud probleemide lahendamiseks.	Kui see on asjakohane, esitavad liikmesriigid ja piirkonnad ***integreeritud lähenemisviisi demograafilise siirdega seotud probleemide, näiteks tööturu ja pensionidega*** seotud probleemide lahendamiseks.

Or. en

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 5a
	Asjaomaste riigipõhiste soovituste käsitlemiseks ettenähtud toetus
	Meetmed, millega lahendatakse asjaomastes riigipõhistes soovitustes ja Euroopa poolaasta raames kindlaks tehtud probleeme, kavandatakse artiklis 4 sätestatud mis tahes erieesmärgi raames, et toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba

rakendamist, kui konkreetseid soovitusi saab siduda Euroopa sotsiaalõiguste sambaga.

Or. en

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 5b
	Horisontaalsed põhimõtted
	1. Liikmesriigid kavandavad programmi meetmed viisil, mis tagab järgmise:
	a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2020/2092[1a] artikli 2 punktis a ja artiklis 3 sätestatud õigusriigi põhimõtted;
	b) Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigused, vabadused ja põhimõtted.
	2. Komisjon ja liikmesriigid tagavad, et ESFi ettevalmistamise, rakendamise, seire, aruandluse ja hindamise käigus võetakse arvesse ja edendatakse soolist võrdõiguslikkust, soolõimet ja soolise perspektiivi lõimimist. Liikmesriikide ja komisjoni eesmärk on suurendada naiste osalemist tööhõives, võtta meetmeid töö- ja eraelu tasakaalustamiseks, võidelda vaesuse feminiseerumisega ja soolise diskrimineerimisega tööturul ning hariduse ja koolituse valdkonnas.
	3. Komisjon ja liikmesriigid võtavad asjakohaseid meetmeid, et vältida ESFi tegevuse ettevalmistamise, rakendamise, seire, aruandluse ja hindamise käigus igasugust diskrimineerimist soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puude, vanuse või

seksuaalse sättumuse alusel.

4. Liikmesriigid ja komisjon tagavad ESFi rakendamisel põhiõiguste austamise ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta järgimise.

5. ESFi rakendamise suhtes kohaldatakse* mutatis mutandis *[riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artikleid 8 ja 9.

[1a] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16.u detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433I, 22.12.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Or. en

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 5c
	Finantsraamistik
	Käesoleva määruse suhtes kohaldatakse* mutatis mutandis *[riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artikleid 13, 14, 15 ja 16.

Or. en

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 5d
	Rahastamiskõlblikkus
	1. Üldisest toetusest, mida antakse eelarve jagatud täitmise alla kuuluvast ESFi harust, ei kaeta järgmisi kulusid:
	a) maa ja kinnisvara ning taristu ostmine; ja
	b) mööbli, seadmete ja sõidukite ostmine, välja arvatud juhul, kui nende ostmine on vajalik tegevuse eesmärgi saavutamiseks, need esemed on tegevuse käigus täielikult amortiseerunud või nende ostmine on kõige soodsam toimimisviis.
	2. Mitterahaline osalus toetuste ja töötasuna, mida maksab tegevuses osalejatele kolmas isik, võib saada eelarve jagatud täitmise alla kuuluva ESFi haru raames toetusi, kui mitterahaline osalus on antud kooskõlas liikmesriigi normidega, sealhulgas raamatupidamisreeglitega, ning ei ületa kolmanda isiku kantud kulusid.
	3. Norra Kuningriigi, Austria Vabariigi, Soome Vabariigi ja Rootsi Kuningriigi ühinemistingimusi ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavaid muudatusi käsitlevale aktile lisatud protokolli nr 6 artiklis 2 sätestatud kriteeriumidele vastavatele äärepoolseimatele piirkondadele ja NUTS 2. tasandi piirkondadele tehtavaid konkreetseid lisaeraldisi kasutatakse käesoleva määruse artikli 4 lõikes 1 sätestatud erieesmärkide saavutamise toetamiseks.
	4. Otsesed personalikulud on eelarve jagatud täitmise alla kuuluva ESFi haru raames antavast üldisest toetusest rahastatavad, kui sellised kulud on kooskõlas toetusesaaja tavapärase tasustamistavaga asjaomase toimimiskategooria puhul või kooskõlas kohaldatava liikmesriigi õiguse,

	kollektiivlepingute või ametliku statistikaga.

Or. en

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 5

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
5. Käesoleva artikli kohaldamisel hõlmab mõiste „enim puudust kannatavad isikud“ järgmist: füüsilised isikud, s.o üksikisikud, perekonnad, leibkonnad või nende rühmad, sealhulgas haavatavas olukorras olevad lapsed ja kodutud, kelle vajadus abi järele on kindlaks tehtud vastavalt objektiivsetele kriteeriumidele, mille on kehtestanud riigi pädevad asutused, konsulteerides asjakohaste sidusrühmadega, vältides huvide konflikti, ja mis võivad sisaldada elemente, mis võimaldavad suunata abi enim puudust kannatavatele isikutele teatavates geograafilistes piirkondades.	***välja jäetud***

Or. en

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
Liikmesriigid tagavad sotsiaalpartnerite ja ***kodanikuühiskonna organisatsioonide sisulise osalemise*** kvaliteetse tööhõive, hariduse ja oskuste ning sotsiaalse kaasamise poliitika toetamises ***kooskõlas määruse (XX) [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artikliga 6***.	***1. Iga liikmesriik korraldab laiaulatusliku partnerluse kooskõlas oma institutsioonilise ja õigusraamistikuga ja viib seda ellu, et tagada sisuline osalemine*** kvaliteetse tööhõive, hariduse ja oskuste ning sotsiaalse kaasamise poliitika toetamises.

Or. en

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1a. Lõikes 1 osutatud laiaulatuslikku partnerlusse kuuluvad vähemalt järgmised partnerid:
	a) piirkondlikud, kohalikud, linna- ja muud avaliku sektori asutused;
	b) sotsiaalpartnerid;
	c) kodanikuühiskonda esindavad asjaomased organid, näiteks keskkonnapartnerid, valitsusvälised organisatsioonid ning sotsiaalse kaasatuse, põhiõiguste, puuetega inimeste õiguste, soolise võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamise eest vastutavad organid;
	d) teadusasutused ja ülikoolid, kui see on asjakohane.

Or. en

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1b. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 osutatud laiaulatuslikud partnerlused on käesoleva artikliga kooskõlas kõigis etappides, sealhulgas Euroopa Sotsiaalfondi kavade ettevalmistamisel, rakendamisel ja hindamisel.

Or. en

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõik 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	1c. Liikmesriigid eraldavad asjakohase summa oma sotsiaalfondi vahenditest sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide suutlikkuse suurendamiseks, mis võib muu hulgas hõlmata koolitust, võrgustike loomise meetmeid ja sotsiaaldialoogi tugevdamist, ning sotsiaalpartnerite ühisteks tegevusteks. Liikmesriik eraldab selleks asjakohase summa, mis moodustab tema ESFi vahenditest vähemalt 0,25 %.

Or. en

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
1. ***Määruse XX [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] artikli 3 lõike 1 punktis c [erieesmärk – tööhõive] osutatud üldeesmärgi toetamisel*** abistab komisjoni ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel loodud komitee (edaspidi „ESFi komitee“).	1. ***Käesoleva määruse eesmärkide saavutamisel*** abistab komisjoni ELi toimimise lepingu artikli 163 alusel loodud komitee (edaspidi „ESFi komitee“).

Or. en

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 8a
	ESFi programmi ettevalmistamine ja esitamine
	1. Iga liikmesriik koostab ESFi programmi, milles sätestatakse programmi tulemusliku ja tõhusa kasutamise kord ajavahemikuks 1. jaanuarist 2028 kuni 31. detsembrini 2034, ja esitab selle komisjonile. Liikmesriik avalikustab komisjonile esitatud kava.
	2. Igas ESFi programmis esitatakse asjaomase liikmesriigi reformikava, meetmed, investeeringud ja muud sekkumised.
	3. Iga liikmesriik koostab oma ESFi programmi ja rakendab seda artikli 12 kohases partnerluses, sealhulgas piirkondlike ja kohalike omavalitsuste osalusel, ning kooskõlas oma institutsioonilise, õigus- ja finantsraamistikuga.
	4. Rahastamiskõlblikud on üksnes meetmed, mida hakati rakendama alates 1. jaanuarist 2028, tingimusel et need vastavad asjakohastele nõuetele.

Or. en

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 b (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 8b
	ESFi programmi sisu
	Iga ESFi programm sisaldab järgmisi elemente:

a) kokkuvõte poliitikavalikutest ja peamistest tulemustest, mida oodatakse ESFi puhul;

b) ESFi ja muude liidu vahendite vastastikune täiendavus;

c) ESFi esialgne rahaeraldis poliitikaeesmärkide kaupa riigi tasandil, järgides ESFi-spetsiifilisi norme kindlale valdkonnale eraldamise kohta;

d) ESFi raames kavandatud programmide loetelu, kus on esitatud asjaomased esialgsed rahaeraldised ja asjaomased riiklikud rahalised osalused piirkonnakategooriate kaupa;

e) kokkuvõte meetmetest, mida asjaomane liikmesriik võtab, et tugevdada oma haldussuutlikkust ESFi rakendamisel.

Or. en

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 c (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 8c
	ESFi programmide heakskiitmine
	1. Komisjon hindab iga ESFi programmi ja tagab, et see vastab käesolevale määrusele ja muudele kohaldatavatele normidele. Oma hinnangu koostamisel võtab komisjon eelkõige arvesse asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi.
	2. Komisjon võib esitada oma tähelepanekud kolme kuu jooksul alates kuupäevast, mil liikmesriik esitas oma ESFi programmi.
	3. Liikmesriik vaatab ESFi programmi läbi, võttes arvesse komisjoni tehtud tähelepanekuid.

Or. en

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 d (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 8d
	Seirekomisjon
	1. Iga liikmesriik moodustab kooskõlas [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitleva määruse] artikliga 55 programmi rakendamise seire komisjoni (edaspidi „seirekomisjon“).
	2. Seirekomisjon kiidab heaks:
	a) tegevuste valimise metoodika ja kriteeriumid, sealhulgas kõik nende muudatused; komisjoni taotlusel esitatakse tegevuste valimise metoodika ja kriteeriumid, sealhulgas kõik nende muudatused, komisjonile vähemalt 15 tööpäeva enne nende esitamist seirekomisjonile;
	b) hindamiskava ja kõik selle muudatused;
	c) kõik korraldusasutuse ettepanekud programmi muutmiseks.
	3. Seirekomisjon võib anda korraldusasutusele soovitusi, sealhulgas toetusesaajate halduskoormuse vähendamise meetmete kohta.

Or. en

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 e (uus)

Komisjoni ettepanek	*Muudatusettepanek*
	Artikkel 8e
	Teave, kommunikatsioon ja üldsusele tutvustamine
	Liidu rahaliste vahendite saajad märgivad ära nende vahendite päritolu ja tagavad liidu rahastamise nähtavuse eriti meetmete ja nende tulemuste tutvustamisel, andes eri sihtrühmadele, sealhulgas meediale ja üldsusele, selle kohta sidusat, tulemuslikku ja proportsionaalset suunatud teavet.

Or. en

SELETUSKIRI

Euroopa Sotsiaalfond (ESF) on ELi peamine vahend inimestesse investeerimiseks, aidates kaasa sotsiaalsemale ja kaasavamale Euroopale. Tegemist on fondiga, mis on seda eesmärki teeninud alates selle loomisest 1958. aasta Rooma lepinguga. See on kõige olulisem vahend Euroopa sotsiaalõiguste samba eesmärkide saavutamiseks. Seega peaks ESFil olema eraldiseisva fondina tulevases mitmeaastases finantsraamistikus jätkuvalt keskne roll. Kohaldataval juhul määratakse ESFi toimimine ja horisontaalsed põhimõtted kindlaks riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlevas määruses.

Kriisi ajal võib haavatavate kodanike abita jätmise oht tekitada majandusele pikaajalist kahju ja mõjuda negatiivselt Euroopa konkurentsivõimet ülemaailmsel tasandil. Raportöörid jagavad komisjoni seisukohta, et ESF on majanduse jaoks hädavajalik[1], et parandada juurdepääsu tööturule, vähendada oskuste nappust ja tööjõupuudust ning tegeleda püsiva vaesuse määraga, investeerides seeläbi Euroopa suurimasse varasse – inimkapitali.

Uuendatud ESF peaks suutma reageerida pakilistele sotsiaalsetele probleemidele. See on osa paindlikumast mitmeaastasest finantsraamistikust, millega parandatakse menetlusi taotlejate ja toetusesaajate, sealhulgas väiksemate ja vähemate vahenditega toetusesaajate jaoks ja vähendatakse toetusesaajate halduskoormust selliselt, et see ei põhjusta nende õiguste vähenemist.

Euroopa Parlamendi prioriteet Euroopa Sotsiaalfondi puhul on luua vahend „liikmesriikide, piirkondade, kohalikke kogukondade ja inimeste toetamiseks liidu sotsiaalse mõõtme tugevdamisel ning sotsiaal-majandusliku arengu edendamisel, milles ei jäeta kedagi kõrvale“[2]. Inimestesse investeerimine tähendab tööturule juurdepääsu parandamist, investeerides oskustesse, liikuvusse, sotsiaalsesse kaasatusse ja liikuvusse, mis käib käsikäes vaesuse vastu võitlemisega ja aitab seega muuta Euroopa tööjõu kerksamaks.

Laste vaesuse kaotamine on samuti investeering Euroopa tulevikku. 2024. aastal oli Euroopa Liidus vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus iga neljas laps, mis on veidi rohkem kui vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus oleva elanikkonna osakaal. Vaesuses elavate laste areng, tervis ja tulevikuväljavaated võivad saada negatiivselt mõjutada ja sellel võivad olla märkimisväärsed tagajärjed nende elule ja ühiskonnale tervikuna. Raportöörid on seisukohal, et ESFile on vaja ette näha sihtotstarbeline rahastamispakett, et suunata sihipärased investeeringud tulemuslikult ja prognoositavalt sinna, kus neid kõige rohkem vajatakse. Eelkõige on vaja suurendada toetust lastegarantiile, et tulla vaesusest välja.

Raportöörid on seisukohal, et ESFi meetmed tuleks kavandada vastavalt üld- ja erieesmärkidele, et kõige paremini suunata otseinvesteeringuid prioriteetsetesse valdkondadesse. Nende kindlaksmääramiseks sobib ESFi määrus kõige paremini. Järjepidevuse ja prognoositavuse tagamiseks jäetakse alles praegused ESF+ eesmärgid, kuid nende uus rõhuasetus on ümberõppel ja töökohtade loomisel, naiste tööhõivel, kodutusel ning puuetega ja krooniliste haigustega inimeste kaasamisel.

---

[1] Euroopa Komisjon, Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Sotsiaalfond osana riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast, mis on osa määruse (EL) [...] [riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlev määrus] kohasest riikliku ja piirkondliku partnerluse kavast, ning kehtestatakse tingimused kvaliteetse tööhõive, oskuste ja sotsiaalse kaasatuse jaoks antava liidu toetuse rakendamiseks ajavahemikul 2028–2034, COM(2025) 558, 16.7.2025, seletuskiri.

[2] Euroopa Parlamendi 11. märtsi 2025. aasta resolutsioon Euroopa Sotsiaalfond+ kohta pärast 2027. aastat (2024/2077(INI)) (ELT C/2025/3146, 20.6.2025, punkt 1).

Lisaks on raportöörid uuesti kehtestanud ja tugevdanud vahendite sihtotstarbelist eraldamist sellistes prioriteetsetes valdkondades nagu lastegarantii, noortegarantii, sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemine, materiaalse puuduse vähendamine ja kodutuse kaotamine.

Lastegarantii puhul peaksid liikmesriigid kulutama oma ESFi eraldistest vähemalt 5 % laste vaesusega võitlemisele. Liikmesriikides, kus vaesuse või sotsiaalse tõrjutuse ohus olevate laste määr on üle ELi keskmise, peaks see määr olema suurem.

Noortegarantii puhul peaksid liikmesriigid kulutama oma ESFi eraldistest vähemalt 15 %. Keskendumine noorte oskuste omandamisele ja toetamisele noortegarantii kaudu aitab lahendada noorte töötuse probleemi. 2026. aasta veebruaris oli noorte töötus Euroopa Liidus 15,3 %, samas kui üldine töötuse määr oli 6,2 %. Aeglaselt on vähenenud nende noorte määr, kes ei tööta, ei õpi ega osale koolitusel, samas oli see 2025. aastal 9,0 %, mis näitab, et mitteaktiivsete noorteni jõudmine on endiselt prioriteet.

Kooskõlas üleskutsega, mis on tehtud parlamendi raportis 2024/2077(INI), teevad raportöörid ettepaneku eraldada 30 % vahenditest sotsiaalse kaasatuse edendamiseks, 5 % materiaalse puuduse vähendamiseks, sealhulgas toiduabi ja esmase materiaalse abi kaudu, ning 5 % kodutuse vastu võitlemiseks. ESF toimimise aluseks peaks jätkuvalt olema eelarve jagatud täitmine.

Raportöörid leiavad, et ESFi meetmete kavandamise viis on nende elluviimise ja tõhususe tagamise aluspõhimõte. Seepärast jäetakse praeguses ESF+ programmis alles partnerluse põhimõte, et tagada sidusrühmade sisuline kaasamine, et aidata liikmesriikidel kindlaks teha toetusesaajad, eelkõige marginaliseeritud toetusesaajad, ja nendeni jõuda. Selle saavutamiseks peaks ESF jätkuvalt rahastama toetust, mis jõuab enim puudustkannatavate isikuteni, keskendudes lastele. Sellise toetuse puhul on vaja kõrget kaasrahastamise määra, st 90 %, et tagada usaldusväärne kasutuselevõtt ja rakendamine.

Raportöörid on kindlalt veendunud, et rahastamine peaks sõltuma õigusriigi järgimisest ning ESF peaks olema kooskõlas riikliku ja piirkondliku partnerluse kava käsitlevas määruses sätestatud õigusriigi mehhanismiga. Avaliku sektori, sealhulgas ESFi vahendite saamise tingimuseks peaks olema töötajate õiguste täielik austamine. ESFi meetmed peaksid järgima ka võrdsete võimaluste põhimõtet ja keeldu diskrimineerida soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel, edendades samal ajal puuetega ja krooniliste haigustega inimeste juurdepääsu tööhõivele.

LISA: SISENDI DEKLARATSIOONID

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitavad raportöörid, et kasutasid raporti projekti koostamisel oma raportis toimikuga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali, mida nad said järgmistelt huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, või järgmistelt kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt:

1. Huvide esindajad, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse
Red Cross EU
European Association of Service providers for Persons with Disabilities (EASPD)
ETUC
Caritas Europa
Deutscher Caritasverband e. V.
Inclusion Europe
COFACE Families Europe
Eurochild
European Youth Forum
Special Olympics Europe Eurasia
European Anti-Poverty Network
European Disability Forum
Save the Children
PICUM
Eurocarers
European Association for the Education of Adults (EAEA)
Eurocities
European Food Banks Federation
CNV
DGB
2. Kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajad
Puuduvad

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutavad ainuisikuliselt raportöörid.

Kui loetelus on märgitud füüsiliste isikute nimi või ametikoht või mõlemad, kinnitavad raportöörid, et nad on esitanud asjaomastele füüsilistele isikutele Euroopa Parlamendi andmekaitseteate nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), milles on kindlaks määratud nende isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavad tingimused ja sellise töötlemisega seotud õigused.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).